

//8. Eesti = Ma Rahwa

~~//8~~
Kalender,

ehk

Läht = Mamat

I 8 I 3

Alasta peäle, parrast meie

Jesanda Jesusse Kristusse
Sündimist.

Tallinnas,
trükkitud Gresseli Kirjadega.

Pärrast sedda kallist Jesusse Kristusse
sündimist, on tännawo se Alasta 1813

Pärrast ma- ilma lomist = 5762

• Pärrast Luterusse dige Usso illeswõtmist 297

Pärrast wanna katko = 156

Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi lask 135

Pärrast sedda, kui Doompä pöllend 129

Pärrast sedda sure nälja hakkatust 118

Pärrast teist katko = = = 103

Pärrast meie armolissema Keisri ja
Sure Herra ALEXANDER
PAWLOWITSECHS sündimist 36

Pärrast sedda, kui ta hakkand wal-
litjema = = = 12

Goulo = ja Wasila = päwa wahhel on:
8 Mäddalat.

Ist zu drucken erlaubt worden.

Dorpat, d. 23. October 1812.

Lector, Roth.

Märfide selletaminne.

Moore = Ku.

Essimenne werendeel.

Täis = Ku.

Wiinne werendeel.

† Hea aadrit lasta.

⊗ Hea kuppõ lasta.

⋯ Hea arstimisse = rohto wõtta.

✕ Hea kullwada ning istutada.

⦿ Hea lapsi wõbrutada.

✕ Sedda, mis pitkaliste peab kaskwama.

↘ Hea puid raiuda hone tarwis.

⌒ Ahjo tarwis.

p. pärrast.

p. l. pärrast lounat.

e. l. enne lounat.

p. Pühha.

Kristusse ümberleikamisest. Luk. 2, 21.		
1 Kestnädal	Neäri P. Aita Jummal!	
2 Neljasp.	Abel, Set	Kan:
3 Kede	Enok	ge
4 Loupääw	Metusala	☉ 8, p. 1.

Jesús Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.		
5 Pühhap.	P. pärrast Neäri	
6 Esmasp.	3 Kuninga P.	külm
7 Teisip.	Julianus	ja
8 Kestnädal	Erart	fels
9 Neljasp.	Peatus	✓
10 Kede	Paawli Pääw	ge
11 Loup.	Ewraim	taewas.

Jesús 12 aasta waima. Luk. 2, 41.		
12 Pühhap.	1 P. pärr. 3 K. P.	☉ 2, p. 1.
13 Esmasp.	Hilarius	Lum:
14 Teisip.	Welik	mez
15 Kestnädal	Eirik	☼
16 Neljasp.	Kisbregt	saddo

17 Kede	Tönnisse Pääw	Kan:
18 Loup.	Alfel	✓ ge
Pulmad Kana Linnas. Joann. 2, 1.		
19 Pühhap.	2 P. pärr. 3 K. P.	kül:
20 Esmasp.	Waab. Sebast.	☉ 10, e. l.
21 Teisip.	Neto	ma:
22 Kestnädal	Wintsent	✓ ga.
23 Neljasp.	Lotta	
24 Kede	Timoteus	Lum:
25 Loup.	Paawli. Uimber	

Peälitkust Kapernauma Linnas. Matt. 8, 1.		
26 Pühhap.	3 P. pärr. 3 K. P.	✓
27 Esmasp.	Krisostom	☉ 7, e. l.
28 Teisip.	Karel	mez
29 Kestnädal	Samuel	
30 Neljasp.	Adelgund	saddo.
31 Kede	Ann	

12mal selle ku päwal touseb päike kello 8 ning ühhe pole tundi, lähhab alla, kello 3 ning ühhe pole tundi. Pääw on pikk 7 tundi ja ö 17 tundi.

Februarius.

Kiünla: Ku.

1 Loup.	Pirrit	Külmad
Kristus Laewa peäl. Matt. 8, 23.		
2 Pühhap.	4 P. p. 3 K. P. Kiünla P.	E 10, e. l.
3 Esmasp.	Hanna	
4 Teisip.	Beronika	il: mad
5 Kestnaddal	Ugata	
6 Neljasp.	Tio	lumme:
7 Nede	Rikart	
8 Loup.	Käsperdina	

Wina mäest. Matt. 20, 1.

9 Pühhap.	9 P. e. Kr. III. P.	sao
10 Esmasp.	Kolastika	ja
11 Teisip.	Edo	E II, e. l.
12 Kestnaddal	Eulalia	tuiso:
13 Neljasp.	Penigna	ga.
14 Nede	Valentin	7
15 Loup.	Waustina	

Sel Kuul on tännawo 28 Päwa.

Külm: Mehhest. Luf. 8, 4.

16 Pühhap.	8 P. e. Kr. III. P.	Parras
17 Esmasp.	Aleksander	külm
18 Teisip.	Konfordia	II, p. l.
19 Kestnaddal	Simon Apost.	ja
20 Neljasp.	Egarius	enna: miste
21 Nede	Jesaias	
22 Loup.	Peetri Pääw	

Pimme Tee: äres. Luf. 18, 31.

23 Pühhap.	Paasto Pühha	...
24 Esmasp.	Maddise Pääw	selge
25 Teisip.	Wastla Pääw	D 3, p. l.
26 Kestnaddal	Tuhka Pääw	8
27 Neljasp.	Nestor	taewas.
28 Nede	Iustus	

16mal selle ku päwal touseb päife kello 7, läh:
hää alla, kello 5. Pääw on 10, d agga 14 tun:
di pitk.

Martius.

Paasto: Ku.

1 Loup.	Albinus	†
Kristusse Riisatamisfest. Matt. 4, 1.		
2 Pühhap.	1 P. Paastus	Wäh:
3 Esmasp.	Eres	he
4 Teisp.	Adrian	♠
5 Kestnaddal	Angelus	☺ 2, e. l.
6 Neljasp.	Kotwrid	kulm
7 Rede	Perpetua	ja
8 Loup.	Siprian	lun:

Kananæa Raesfest. Maat. 15, 21.		
9 Pühhap.	2 P. Paastus	Pööri. Pääw
10 Esmasp.	Mileus	me
11 Teisp.	Konstantin	
12 Kestnaddal	Krefor	† sad:
13 Neljasp.	Ernestus	☹ 6, e. l.
14 Rede	Sakarias	
15 Loup.	Longinus	☹ do,

Sest kes furratist waewatud. Luk. 11, 14.

16 Pühhap. | 3 P. Paastus |

Sel Kuul on 31 Päwa.

17 Esmas.	Truto	Peh:
18 Teisp.	Willeminus	med
19 Kestnaddal	Kabriel	ja
20 Neljasp.	Matrona	● 9, e. l.
21 Rede	Pent	♠
22 Loup.	Kawael	niis:

5000 Mehhe Eddtmisfest. Joann. 6, 1.		
23 Pühhap.	4 P. Paastus	ked
24 Esmasp.	Kasimir	ilmad.
25 Teisp.	Paast. Mar. P.	
26 Kestnaddal	Immanuel	☉ 0, e. l.
27 Neljasp.	Kustaw	
28 Rede	Kideon	Tuul:
29 Loup.	Kido	ne

Jesus tiirwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

30 Pühhap.	5 P. Paastus	☼
31 Esmasp.	Tettlaus	ja

10mal selle ku päwal touseb päife kello 6, lähhää alla kello 6. Pääw on 12, ja 6 12 tundi pikk.

Apriliis.

Jüri: ehk Mahla: Ku.

1	Teisip.	Karjaliste Pääw	wih:
2	Kestnädal	Theodorus	mane
3	Neljasp.	Berdinand	☉ 7, p. l.
4	Reede	Ambrosius	☼
5	Loup.	Maksim	ilm

Kristusse Sisse: sõitmisest. Matt. 21. 1.			
6	Pühhap.	6 P. Paastus	+
7	Esmap.	Aron	Peh:
8	Teisip.	Liborius	med
9	Kestnädal	Bogislaus	niis:
10	Neljasp.	Suur Neljas. P.	fed
11	Reede	Suur Reede	☉ 10, p. l.
12	Loup.	Kerwasius	☼

Kristusse Ülestõusmisest. Mark. 16, 1.			
13	Pühhap.	1 Pühha	ilmad.
14	Esmap.	2 Pühha	
15	Teisip.	3 Pühha	Soiad
16	Kestnädal	Sans	
17	Neljasp.	Rudolw	☼ ☼

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Reede	Walerius	☉ 6, p. l.
19	Loup.	Timon	pä:

Kinni: pandud üksist. Joann. 20, 19.			
20	Pühhap.	1 P. p. Üll. P.	wad
21	Esmap.	Sulpisius	☼
22	Teisip.	Kajus	ja
23	Kestnädal	Jüri Pääw	☼
24	Neljasp.	Albert	wägga
25	Reede	Markusse Pääw	☉ 10, e. l.
26	Loup.	Eseias	☼

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.			
27	Pühhap.	2 P. p. Üll. P.	☼
28	Esmap.	Klaus	hea
29	Teisip.	Witalis	+
30	Kestnädal	Reinmund	ilm.

10mal selle ku päwal touseb päike, pole tundi pärrast kello 4 ning lähkää alla, pool tundi pärrast kello 7. Pääw on pitk 15 ja 9 tundi.

Majus.

Mäio: ehk Leht: Ku.

1 Neljasp.	Wolbri P.	✕
2 Rede	Sigismund	Wihm
3 Loup.	+ Leidminne	☉ II, e. l.

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

4 Pühhap.	3 P. p. III. P.	ja
5 Esmasp.	Eufanna	foe
6 Teisip.	Timofilla	✕
7 Kestnädal	Tanislauß	tuul.
8 Neljasp.	Desiderius	
9 Rede	Job	Wilja:
10 Loup.	Malo	

Kristusse ärraminemiseft. Joann. 16, 5.

11 Pühhap.	4 P. p. III. P.	☉ 10, e. l.
12 Esmasp.	Kert	☼
13 Teisip.	Liborius	lisfed
14 Kestnädal	Sabina	
15 Neljasp.	Sohwi	pä:
16 Rede	Peregrinus	
17 Loup.	Jobitus	wad.

Sel Knul on 31 Päwa.

Digest pallumiseft. Joann. 16, 23.

18 Pühhap.	5 P. p. III. P.	☉ I, e. l.
19 Esmasp.	Potensia	✕
20 Teisip.	Pill	Pär:
21 Kestnädal	Desiderus	rast
22 Neljasp.	Emilia	☉
23 Rede	Suur + Päaw	fedda
24 Loup.	Eduard	☉ O, e. l.

Rõmustajast. Joann. 15, 26.

25 Pühhap.	6 P. p. III. P.	
26 Esmasp.	Ester	wägga
27 Teisip.	Peet	hea
28 Kestnädal	Willem	ja
29 Neljasp.	Mart	+
30 Rede	Petronella	foe
31 Loup.	Wiland	ilm.

8mal selle fu päwal touseb päife pole tundi
pärrast kello 3, ning lähhab alla pole tundi pärrast
kello 8. Päaw on pitt 17, õ agga 7 tundi.

Pühkasti Waimust. Joann. 14, 23.		
1 Pühhap.	1 Pühha	Soiad
2 Esmasp.	2 Pühha	2, t. l.
3 Teisip.	Rasmus	pä:
4 Kestnaddal	Eiso	•
5 Neljasp.	Poniwasius	wad
6 Kede	Artemius	ja
7 Loup.	Eukretsia	kallid

Jesús ja Nikodemus. Joann. 3, 1.		
8 Pühhap.	3 aino Jum. P.	wilja:
9 Esmasp.	Pertram	6, p. l.
10 Teisip.	Pitsem Pääw	lissed
11 Kestnaddal	Blawius	
12 Neljasp.	Pasilius	ilmad.
13 Kede	Tobias	
14 Loup.	Parnabas	Wah:

Rikkasti Mehhest. Luf. 16, 19.		
15 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P. Widi Pääw	
16 Esmasp.	Justina	8, e. l.
17 Teisip.	Kreet	hest

18 Kestnaddal	Nikander	+
19 Neljasp.	Kerwasius	wihma,
20 Kede	Abgarus	ja
21 Loup.	Rael	...

Surest Dhto: söma: aiast. Luf. 14, 16.		
22 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	wah:
23 Esmasp.	Pasilius	1, p. l.
24 Teisip.	Jaani Pääw	•
25 Kestnaddal	Kristina	hest
26 Neljasp.	Jeremias	piksel
27 Kede	Eadislaus	pilwed
28 Loup.	Josua	...

Kaddunud Lambast. Luf. 15, 1.		
29 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P. Petri. Pawl.	
30 Esmasp.	Judit	tulega.

1omal selle ku päwal touseb päike 3 werendel pärrast kello 2, ning lähkääb alla, üks werendel pärrast kello 9. Pääw on pite 18 ning üks pool tundi, 6 agga 5 ning üks pool tundi.

1 Teisp.	Teobald	③ 4, p. 18
2 Kestnaddal	Heina Mar. P.	Wäg:
3 Neljasp.	Kornelius	ga
4 Rede	Ulrik	foiad
5 Loup.	Anselm	h

Olge armolissed. Luk. 6, 36.

6 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	pd:
7 Esmasp.	Trino	④ 11, p. 1.
8 Teisp.	Temitrius	wad
9 Kestnaddal	Kilian	mür:
10 Neljasp.	Israel	rista:
11 Rede	Eleonora	minne.
12 Loup.	Hindrik	

Rob: st Kalla: sagist. Luk. 5, 1.

13 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P. Marr. P.	
14 Esmasp.	Ponawent	Soe
15 Teisp.	Apost. Jagg.	● 4, p. 1.
16 Kestnaddal	Mufust	ja
17 Neljasp.	Melchius	hea

18 Rede	Rosina	
19 Loup.	Ruwina	suine

Wariseride Sigusfest. Matt. 5, 20.

20 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	ilm.
21 Esmasp.	Taniel	
22 Teisp.	Apollina	Mür:
23 Kestnaddal	Karolina	⑤ 5, e. 1.
24 Neljasp.	Kristin	...
25 Rede	Jakobi Pääw	rista:
26 Loup.	Anno	✂

4000 Mehhe södtmissfest. Mark. 8, 1.

27 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	minne
28 Esmasp.	Josua	ja
29 Teisp.	Olowi Pääw	wihm.
30 Kestnaddal	Abdon	
31 Neljasp.	Hermann	⑥ 4, e. 1.

12mal selle ku päwal touseb päike pole tundi
pärast kello 3, ning lähkää alla pole tundi pärast
kello 8. Pääw on pitk 17, 6 agga 7 tundi.

Augustus.

Leikuse = Ku.

1 Rede	Peetri Wang.	
2 Loup.	Annibal	Soc
Walle Prohtwetidest. Matt. 7, 15.		
3 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	ja
4 Esmasp.	Judas	hea
5 Teisip.	Tominikus	ilm.
6 Kestnaddal	Eigenius	
7 Neljasp.	Tonatus	4, e. l.
8 Rede	Sirakus	✕
9 Loup.	Romanus	Pittse
Illekohtsest Maia: piddajast. Luk. 16, 1.		
10 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P. Lauritse P.	
11 Esmasp.	Herm	ja
12 Teisip.	Eisebius	wihma
13 Kestnaddal	Elara	● 2, e. l.
14 Neljasp.	Ello	
15 Rede	Purki Mar. Pääw	pil:
16 Loup.	Isaak	wed.

Sel Kuul on 31 Päwa.

Jerusalemima ärraritmissest. Luk. 19, 41.		
17 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	
18 Esmasp.	Leno	✓
19 Teisip.	Sebald	Hea
20 Kestnaddal	Rut	agga
21 Neljasp.	Wilibald	Ⓢ 11, p. l.
22 Rede	Sakeus	
23 Loup.	Parfabas	wäh:
Wariserist ja Tölnerist. Luk. 18, 9.		
24 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P. Perili P.	
25 Esmasp.	Ludwik	he
26 Teisip.	Ireneus	✕
27 Kestnaddal	Perend	tuul:
28 Neljasp.	Aufustin	ne
29 Rede	Joann. Huff.	Ⓢ 4, p. l.
30 Loup.	Rebekka	ilm.

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.

31 Pühhap. **12 P. p. 3 a. J. P.**

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendel pärrast kello 4, ning lähkää alla, werendel pärrast kello 7. Pääw on pitt 14 ning üks pool, õ agga 9 ning üks pool tundi.

September. Süggise: ehk Mihkli Ku

1	Esmasp.	Elidius	Ha:
2	Teisp.	Elisa	fab
3	Kesknäddal	Reinart	wil:
4	Neljasp.	Moses	...
5	Nede	Kai	Ⓢ 10, e. l.
6	Loup.	Magnus	luf:

Preestrist ja Lewitist. Luk. 10, 23.

7	Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	ja:
8	Esmasp.	Mar. Sündminne	ma
9	Teisp.	Abigail	†
10	Kesknäddal	Eobald	ja
11	Neljasp.	Pööri Pääw	ennas:
12	Nede	Sirus	● 3, p. l.
13	Loup.	Amatus	miste

Rünnest Piddali: tödbisest. Luk. 17, 11.

14	Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P. Kristi Ühend	
15	Esmasp.	Nikodemus	
16	Teisp.	Eiwemia	wih:
17	Kesknäddal	Lambert	ma:

Sel Kuul on 30 Päwa.

18	Neljasp.	Titus	Γ
19	Nede	Wanustus	sed
20	Loup.	Töns	Ⓢ 6, p. l.

Mammionast. Matt. 6, 24.

21	Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P. Mattiase P.	
22	Esmasp.	Morits	†
23	Teisp.	Osea	ja
24	Kesknäddal	Aleowas	tual:
25	Neljasp.	Haralt	
26	Nede	Tetel	sed
27	Loup.	Udolkw	Γ

Maini-Linna Surnust. Luk. 7, 11.

28	Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P. Ⓢ 2, e. l.	
29	Esmasp.	Mihli Pääw	ilmad:
30	Teisp.	Hironimus	

12mal selle ku päwal touseb päike kello 6, ning lähhäb alla kello 6. Pääw on pikk 12, ning ö ka 12 tundi.

Oktober.

Wina: meil Roja: Ku.

1	Kesknáddal	Wolrad	Kau:
2	Neljasp.	Jarius	ge
3	Kede	Wolmer	✓
4	Loup.	Prants	☉ 5, p. 1.

Wee: többisest. Luk. 14, 1.

5	Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	
6	Esmasp.	Susanna	tuul
7	Teisip.	Amalia	ja
8	Kesknáddal	Kustaw	wihm.
9	Neljasp.	Tomasia	Tae:
10	Kede	Purkart	was
11	Loup.	Angelus	✓

Suremast Kässust. Matt. 22, 34.

12	Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	● 6, e. 1.
13	Esmasp.	Teresia	lööb
14	Teisip.	Kalikstus	8
15	Kesknáddal	Heddo	felle:
16	Neljasp.	Kallus	tama
17	Kede	Olop	ja
18	Loup.	Lukas	ö:

Sel Kuul on 31 Päwa.

	Alwatud	Jannimessest. Matt. 9, 1.	
19	Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	kül:
20	Esmasp.	Wendelin	☉ 12, p. 1.
21	Teisip.	Ursel	mad
22	Kesknáddal	Sewerin	tulle:
23	Neljasp.	Salome	☉
24	Kede	Wlorentin	wad.
25	Loup.	Kristian	

Pulma Ridesst. Matt. 22, 1.

26	Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	Külm
27	Esmasp.	Wilip	☉ 0, e. 1.
28	Teisip.	Engelbregt	ja
29	Kesknáddal	Abfalom	tuulne
30	Neljasp.	Josawat	ilm.
31	Teisip.	Wolwgang	✓

16mal selle fu päwal touseb päife pole tundi pärrast kello 7, ning lähhab alla pole tundi pärrast kello 5. Päaw on pikk 9 ö 15 tundi.

1 Loup.	Pühade Pääw	
Kunninga: Mehhe Poiaft. Joann. 4, 47.		
2 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P. Singsede P.	
3 Esmasp.	Kottlieb	3, e. l.
4 Teisip.	Ott	Ilm
5 Kestnaddal	Kasper	läh:
6 Neljasp.	Paltser	háb
7 Kede	Klaudius	kül:
8 Loup.	Brits	male

Kawwalast sulasest. Matt. 18, 23.

9 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	ja
10 Esmasp.	Martin Lutter	hakkab
11 Teisip.	Martin Püff	10, e. l.
12 Kestnaddal	Arkadius	
13 Neljasp.	Preedrik	wähhe
14 Kede	Leopold	
15 Loup.	Atanasius	lund

Kohro: Rahhast. Matt. 22, 15.

16 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	
------------	----------------------------	--

17 Esmasp.	Jonas	sadda:
18 Teisip	Esra	ma.
19 Kestnaddal	Eisbeth	4, e. l.
20 Neljasp.	Amos	7
21 Kede	Mar. Ohwerd.	
22 Loup.	Sesilia	Selge

Jairi Lüttrest. Matt. 9, 18.

23 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	külm
24 Esmasp.	Jossias	7
25 Teisip	Kaddrina Pääw	10, p. l.
26 Kestnaddal	Konrad	ilm.
27 Neljasp.	Isak	
28 Kede	Künter	Lumme:
29 Loup.	Ewert	saddo

Kristusse Sisse: sootimisest. Matt. 21, 1.

30 Pühhap.	1 Krist. Lull. P. Andres P.	
------------	------------------------------------	--

9mal selle ku päwal touseb päike pole tundi pärrast tello 8, ning lähkub alla pole tundi pärrast tello 3. Pääw on puit 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 tundi.

Dezember.

Toulo-Ru.

1	Esmasp.	Arend	külma
2	Teisip.	Kandidus	☉ 5. p. l.
3	Kestnädal	Varbo	↗
4	Neljasp.	Agaton	tule.
5	Kede	Wolber	ga.
6	Loup.	Niggolaus	

Lähhed enne wimist Päwa. Luf. 21, 25.

7	Pühhap.	2 Krist. Tull. P.	Var.
8	Esmasp.	Mar. Sam.	ras
9	Teisip.	Juhkum	↗
10	Kestnädal	Pühhem Päaw	● 9. p. l.
11	Neljasp.	Elso	külm
12	Kede	Ottilia	ja
13	Loup.	Eutisia	

Joannes Wangi tornis. Matt. 11, 2.

14	Pühhap.	3. Krist. Tull. P.	lum:
15	Esmasp.	Johanna	me:
16	Teisip.	Idia	tuiſt.
17	Kestnädal	Albina	●
18	Neljasp.	Kristow	☉ 6. p. l.

Sel Kuul on 31 Päwa.

19	Kede	Lott	
20	Loup.	Abraam	Külm
Joannesse Tunnistussfest. Joann. 1, 19.			
21	Pühhap.	4 Krist. Tull. P. Toma Päaw	
22	Esmasp.	Peata	ja
23	Teisip.	Udo	lum:
24	Kestnädal	Ewa	mi.
25	Neljasp.	Toulo	☉ 8. c. l.
26	Kede	Teine Pühha	
27	Loup.	Kolmas Pühha	+

Sest immet's pannemissfest. Luf. 2. 33.

28	Pühhap.	P. pärrast Toulo	Kahho
29	Esmasp.	Noa	
30	Teisip.	Tawet	ilm.
31	Kestnädal	Silwester	

10mal selle ku päwal touseb päike werendel pärrast tello 9, ja lähhäb alla 3 werendel pärrast tello 2. Päaw on pitt 5 ja üts pool tundi, 6 agga 18 ja üts pool tundi.

Päwa = ja Ku = warjutamisfed.

Set aastal päife ja ku, kumbne kaksford, warjutakse; agga meie jure neist agga paistab üks päwa = warjutamine, mis ütlekse, ja üks ku = warjutamine, mis wähhä nähha on.

Esimesenne — meie jure paistaw päwa = warjutamine on 20mal näri = ku päwal, hommiko, kello ühheksa.

Teine on ku = warjutamine, mis mitte meie jure ei paista, nähtaw on ta seäl, kuhho ta paistab 3mal küünla = ku päwal, hommikul.

Kolmas on päwa warjutamine, mis ta mitte meie jure ei paista; agga seäl jälle, kuhho ta paistab, on tedda nähha 15mal heina = ku päwal, öhtul.

Neljas — meie jure wähhä paistaw ku = warjutamine on 31sel heina = ku päwal, kello nelli.

Lada piddamissed Cesti = Maal.

Meäri Kuul: 7mel ja 8mel Päwal Paldisti Linnas, on Laat, kus keiksuggust kaup, weiksed ja hobbosed müakse. Selsammal Kuul 10mal ja 11mal Päwal, on Hapsalo Linnas, nendasammoti Laat. Selsammal Kuul, seitsmel, ja kahheksamal Päwal kolmatkümmend, on Raikwerre Linnas sesammasuggune Laat. Küünla =

Ku kolmandamal Päwal Päide = Linnas,
sesammasuggune Laat. Jaani = Ku 16mal
ja 17mal Päwal Rakwerre = Linnas,
nendasammoti Laat. Selsammal Kuul
20nemast Päwast sadik, ku otsani on
Tallinnas suur Laat teigesugguse kauba-
ga. Selsammal Kuul 25mal Päwal on
Päides nendasammoti Laat. Mihkli = Ku
14mal ja 15mal Päwal Hapsalus. Sel-
sammal Kuul 26mal, 27mal ja 28mal
Päwal Tallinnas, Weitse = ja Hobbose =
Laat, Wirro = ja Karja = wärrawa ees.
Wina = Ku esimesel ja teisel Päwal
Paldiski Linnas, weitse =, hobbose = ja
teigesugguse kauba Laat.

Kül pat issegi teeb hirmo,
agga kes holib sest.

Ühhes weikes linn = nas elas üks wels-
ker, sel olli üks maiapidaja = emmand se-
pärast, et ta isse leff olli — selle jures
käis üks noor meesterahwas, kui issand
koddund ärra läind. Muud juhtus, et se
welsker jälle mõnneks päwaks male olli
sõinud — agga, minn = nes, tee peäl tuli

ta mele, et ta unnustanud, omma rohho-
kappi wotme eest ärrawotmatta; kallas
kohhe sepärrast taggasi, sest seäl seisid ka
kühwi rohhud.

Genni jälle se noor meesterahwas olli
selle perre = emmanda jure tulnud, ja
nemmad pillasid jälle priiskeste temma war-
randust — kui teine jo ukse ees. Emmand
sai agga weel road ja winad laua peält
ära, ja omma seltsimeest rohho kappi sis-
se peita, ning selle hirmoga ei tulnud ta
mele — wotrit eest ärrawotta — waid teg-
gi agga, kui isand tuppä astus, nago
rõmustama. Gesti sai selle isanda meel
wagga heaks — ehk misfugguse leiwa
wannema südda ei rõmustelleks ka, kui
perre tedda illufaste terretab?

Zigga kui ta sedda wotmet kappi ees
nõggi, läks ta jenna, üteldes: "selle nur-
jato pärrast ma taggasi tullin, sest siin on
mittofuggust rohho" — ja nüüd olli ta
kassi jo wotme küljes — (woib kui arwa-

ta kuida nende süddamed kesiid — ommeti
ta ei tomband ukse lahti, waid keras ag-
ga lukko ja pistis wotrit tasko. — "Rei-
gesurem hirm olli mul," jäi ta räkima,
"ühhe rohho pärrast, mis ni kange, et
haisust jo surreb." Meed sannad lätšid kui
noa pisted emmanda süddamesse — ja mis
teine kappis mõtles! — "Ei ma nüüd
enne ei söida, kui homme warra," ütles
ta jälle. — "Kas julgete ni kaua haige
peält ära jada?" küsis emmand; ja is-
sand kostis, et se haige ei pidand ni woi-
mato ollema. Emmand tõttas siis agga,
õhto = sõmist walmistama, et maggama
saaks; sest ta lotis, sedda wotmet siis
kätte sada — ellago teine ni kaua, ehk
surgo.

Agga laua jures, sües, kitis isand sed-
da emmandat — ikka weel selle mele = hea
pärrast, et ta tedda ni illufaste terretand,
ja emmand loi, hääbelik keik, kahwata.

ma. "Mis teil on," küsis isand, "keif punna nago jureb teie peält? — Kas amman rohto?" ja sedda üteldes, läks ta jälle kappi jure, agga emmand palluma, et ta mitte seält, kus kihrot olli, piddi wotma. Anti temmale siis ka teisest kohast rohto, ja isand läks maggama. Dimmeti emmenda silmad ei läind kinni, kunni ta sedda wotit sanud — ja siis noormees puistas minnema, kui lind kulli käest.

Mitto teine olleks selle hirmoga ei ellades ennem taggasi tulnud. Agga kes holib enne, kunni patto rõõm lõppend! ei arwand nemmad ka, et neil sedda tuska ennem piddi juhtuma. Siiski nenda inimesenne ikka on: allandik agga senni kui ta kimpus on, ja kohhe walmis keif kure ja teggema, kui ta peasnud; et käl igga pat sellesamma rõõm ja kasso läbbi pettab, mis ta tootand; sest igga pat rõmustab agga sepärrast, et innimesse langemine sedda wallusam saaks ollema.

Olleks sepärrast igga wastane kohhe omma pattust tagganend, kui ta esimest korda peasis, ta olleks ammo jälle taewa teed kõndind sel assemel, et ta nüüd ühhest patto-tüllist teise sisse langeb, ja ikka kangekaelsemaks jääb. Sest Jummal annab andeks neile, kes meest parrandaswad; agga kes patto sees wiwitarwad, lähwad patto läbbi hukka.

Jälle juhtus monne aia pärrast, et sedda welskrit male widi. Agga kui ta natuke maad sõitnud, todi sedda teed üks furnud, kedda ta piddi lahti leikama. Sedda ta käskis senna furno kambri wia, mis temma enneses maas olli, ja ajas emale. Siiski, kui ta tükki maad läinud, kallast ta taggasi, weel selsammal päwal sedda furnud lahti leikama, et wägga palaw aeg olli.

Dimmeti se furnud ehk jo kaks tundi aega ette joudis, ja pandi ihho-allaste, nenda kui wiis, furno laua peäle — ning

weel katteti suur tef temma ülle sepärrast,
et ta wägga haisis. Ja ennäh — Issand
jälle ukse ees!

“Minge! minge,” wõis emmand agga
weel omma seltslaselle ütelda, “peitse
furno kambri” — ning noormees agga weel
kõiaft läbbi joosta, kui teine jo kotta as-
tus, ja emmand kõhhe sure rõmoga ta
wasto hüab: “wägga hea et tullite, sest
õige praego futsuti teid Rae-issandale werd
lastma, kes surremisses on.” — “Ma wot-
tan agga ommad parremad riistad sur-
no-kambri,” ütles issand, ärraehmatand
keif nende sannumistest, ja põris senna
kamri minnema, kui emmand ette lüppas,
ja omma seltslast, furno kõrwa tekki al-
la kaskis puggeda; sest issand olli üks-
kord jo enne kahhe wahhel temma pärrast
olnud. Se pugges ka kõhhe senna, ning
teine olli kann-na peäl järrel — wottis
ommad noad kappist, ja tahtis jälle min-
na. Agga õige sellesamma filmapilgo sees

tulli kegi ütlema, et Rae-issand jo hing-
heitnud. “Siis ma tahhan warsti sedda
furnud lahti leigata,” ütles welsker, ja
kaskis neid furno-tojaid futsuta.

“Oh, meie waesed!” loi emmand wärris-
fema. “Oh, ma waene!” wärrises noor-
mees weel enam. Sest ta selletas läbbi
tekki aukude nähha, mis tehti, kuidas se
welsker ommad noad seadis, omma kue
seljast mahha wottis ja furnoleikamisse-ül-
lekonna selga panni — ka ollid jo need
furnotojad tulnud.

Agga kui ta hakkas wassako kääga sed-
da tekki furno peält ärra kõrwa — par-
remas kääs nugga piddades — pistis
noormees, kui tuul tekki alt minnema ja
kaddus, keif mahha joostes mis ees olli,
keifide eest ärra — naer agga süddames
ja ei mitte meleparrandamisse nou. “Mis
se olli?!” hüdis issand. Agga sedda ei
ostand egga tahtnud ükski selletada.

“Jffa tagga ullemaks lähbõb,“ ütles emmand parrast, “ei olle enam õigust!” ommeti meest ei wotnud kumbki parrandada.

Dõeste, Jummal teeb paljo head meie, kui ta meid meie ennese patto lähbi hirmutab — kas Ta woib meid tundlikkumal wiisil langemisse eest hoida? Ja kes siis ikka kõhhe, kui hirm kaddus, ommeti jälle patto-rõmo heale järrel kõnnib, se lükkab Jummalat, ja ei mitte Jummal tedita ennesest ärra. Sest Jummal armu känd seiswad, ka keige surema ekkia wasto lahti, kui ta omma meest katsub diendada; agga sedda enam nisugguse südda üllekohtusse pole weab, sedda willetsam temma luggu saab ollema.

Müüd se jut, emmanda sõbrosest se nore meesterahwaga, sositi ikka waljussamine issanda ette; sest se surno-kambri luggu panni kõhhe keif sedda armama. Alg-

ga kas issandale sedda waggadusse polest rägiti, woi rahho rikmisse parrast, sedda ei tea ükski teine, kui need räkiaid isse ja Jummal. Sest selle emmanda hea põlli teggi mitto temma-suggust kaddedaks, ja kaddedus nufutab keif wälja, mis teise rõmo woib kautada. Separrast tehko in-nimenne õigust, ja ärge ihhaldago müüd, kui sedda, mis õigus annab — siis nufutago kes tahtes.

Ommeti se welsker weel selgemat märki püdis sada, sest ta olli õiglane mees, et ta küll ommast warrandussest mitto puto ja kahhandamist leidis, ja isse üksford peale juhtus, kui se noor mees emmanda jures woeraks olli. Ütles separrast, et ta jälle male pididi sõitma, agga tulli allaja taggasi, ja läks omma rohho kappi sisse, kuhho ta nisuggused augud uristanud, et ta keif wois nähha. Ka olli luf seddawisi, et sedda seestpidi lah-ti sai.

Noor mees olli ta seäl, ja emmand
panni parremat roga temma, fui issanda
ennese ette. Siiski ta sel forral nago
tuskas olli, nenda et emmandki küssis,
mis tal wigga piddi ollema? — “Ei ma
moista sedda isse,” kostis ta, “keif mo
meel on ni totter.” — “Eh! fardate jälle
furno laua peäle sada?” naeris emmand,
“üttelge agga nüüd, ennast haige ollewa,
fui jälle peaks tulles, sest temma wed-
del südda ei tunne muud rõmo, fui ter-
weks tehha: Eks rummalad meie olnud,
et sedda mitte ammo jo teggime?”

Agga need sannad, et se welsker nisug-
gune helde süddamega mees olli, panni
sedda noort meest õhkama wasto temma
ennese meest. Nisuggust woito annab
Jummal ilmasüdal — fui ka se, kes tem-
ma wasto eksib, mitte enne omma ülle-
kohtusest ei taggane, funni temma
üllekohtusse teggo ots tedda sunnib. Sel
wiist ka selle nore mehhe õhkaminne pea

jälle kaddus, et se käl temma ennese süd-
dame tunnistussest tousis — ja mis ted-
da panni õhkama, ta isse jälle naeris,
nenda et welsker ennast ei kannatand,
waid russikaga wasto kappi taggus, et
seinad pörrusid. Need jälle mõtlesid, sed-
da ukse peäl ollewad, ja se kartus pillu-
tas keif nende tarkust nenda ärra, et noor
mees müd warjopaike ei näinud, fui üh-
he püli-jahho astja, kuhho sisse ta omma
uhke riettega kargas.

Agga emmand isse olli monne päwa
ees omma sure kōki-noa sellesamma jah-
ho astja sisse kantanud, ja se leikas nüüd
temma sõbra ihho sisse ni kibbedaste, et
ta sure heäleaga hakkas karjuma. Omme-
ri weel suremaks läks emmenda ehmatuse,
fui ta issandat kappist näggi wälja tulle-
wad. Nüüd se siggis nende ennestes he-
aks, mis nad nattuie aega enne temmast
naernud, et ta ni hea melega ter-
weks teggi. Sest ta ei räkind selle

jahho = astjalissele mitte alwa sanna, waid
parrandas agga temma bawā — ka em-
manda wasto ta ei lausand sest ühtegi.

Agga sedda heldem ta olli, sedda wal-
lusam tundis emmand omma süüd, ja sest
woib arwata, et temma südda weel mitte
üsna riklutud ei olnud; sepärrast ka se-
samma wallo temma meleparrandaja ja
hinge peäsja olli. Agga noor mees jäi
weel illemeelsemaks, ja se on, et ta kol-
matforda peäsis, aias tedda, weel julge-
minne pattud teggema — Temma süd-
dant küi weel kangem patto = õnnetus, ehk
essite põrgo waew peab sullatama.

Ka tüdrukto meel sai halledaks selle is-
sanda kannatusse pärrast, ja tulli andeks
palluma, sest temmagi teadis sest. Nenda
aiab Jummalä waim innimesse ennese
süddame tunnistusse läbbi tedda omma
süüd tundma ja se tundmisse läbbi omma
meelt parrandama, kui innimenne isse ag-

ga nattuše temma juhhatamisse heält wot-
tab luulda.

Oh, sepärrast tagganegē kōhhe pattust,
kui pat hirmo teeb! Sest igga pat rõ-
mustab — agga sesamma rõmo sees on
kihwt, mis surretab. Ja nenda, kuida
need kēigeturiemad ussid seddawisi lodud
on, et nemmad kollinat tewad, kui tulle-
wad, sepärrast, et igga loom nende eest
hoiaks — nenda ka patto hirm innimest
peab ärratama temma patto = unne seest;

Sest esmalt lai on patto te,
Seäl polle muud kui rõmo;
Kül agga pärrast waewane,
Täis kartust ja täis hirmo.
Ja taewa te on essite
Järsk, kitsas, waewalinne —
Sis ifka ennām tassane,
Ja wimaks rõmolinne.

Ühhe peigmehhe nutto-laul
omma prudi tagganemisse
parrast.

Kus on nüüd sinno armo meel?
Oh, olleks sedda aega weel,
Kui teine teist siin näggime,
Ja kät ja süddant andsime!

Nüüd on se rõõm mul kaddunüüd,
Ming minno südda kurevastud!
Ma surma pole minnemas,
Ei surm mo jure tullemas!

Üks teine on nüüd õnne sees,
Saab ollema mo prudi mees!
Sest Jummalaga, keif ma - ilm,
Ei - nä sind ennam minno film!

Mo süddames on meletus
Ja minno ello õnnetus!
Eks olle sinnul halle meel
Sest, et ma armastan sind weel?

Kas tunned weel se õuna - pu,
Mis al mul üttes sinno su:
"Ma tahhan armastada sind,
"Mi kava, kui on agga mind —"?

So südda nüüd on mudetud,
So wann-ne sanna murdetud!
Sa olled sedda patto teind,
Et olled teise pole laind.

Separrast Jummalaga sul!
Mis jääb nüüd armo palgaks mul?

Ei muud, kui tühhi unne = näggo,
Ja se keif olli sinno teggo.

D y p e t u s.

Ge waewab mehhe raskeste
Kui se, kes kät loi temmale,
Sel' wiisil tedda kurbastab,
Ja temma rahho surretab.

Kel õige meel on Jummalast,
Ei raatsi sedda teggemast,
Waid annab süddant sellele,
Kelt ta ei ennam taggane.

M o i s t a t u s :

- Ma olin waene lomohe
- Ja ronnisin mo teed
- Si kauge, kui mo firstusse;
- Seal kandsin surma wõdd.
- Ja ommetigi priiskeste
- Wael alles ollen ma,
- Ring lenda n dieft diesse
- Mauid lahke rõmoga.

Õ p p e t u s.

Kes nenda tõstab ussifest,
Mis agga maofe,
Wist wottab tõsta innimest
Siit omma taewasse.

